

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wprowadzenie do archeologii , PG_00151154						
Kierunek studiów	Ochrona dóbr kultury i muzealnictwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki -> Zakład Teorii Sztuki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Dorota Sakowicz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		45.0	77
Cel przedmiotu	Wprowadzenie do podstawowych zagadnień dyscypliny. Umiejscowienie archeologii w kontekście nauk historycznych i antropologicznych. Kształtowanie pojmowania źródeł archeologicznych i procesów źródłotwórczych. Przybliżenie historii interpretacji archeologicznych, jako historii dostrzegania różnorodności źródeł archeologicznych oraz zmienności koncepcji narracji archeologicznej. Wprowadzenie do ochrony dziedzictwa archeologicznego i postrzegania społecznego kontekstu archeologii.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ODKML3_K02] Jest gotów do podejmowania działań na rzecz ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego regionu, Polski i Europy	Zna dostępne możliwości działań na rzecz ochrony dziedzictwa archeologicznego Polski	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ODKML3_K04] Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych	Jest świadomy różnych podejść do poszanowania dziedzictwa kulturowego, które determinowane są odmiennym podłożem narodowym i kulturowym. Rozumie, że podejście to było zmienne w różnych okresach i kontekstach historycznych.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ODKML3_U12] Potrafi planować pracę zespołu oraz współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	Jest świadomy, że działania na rzecz ochrony dziedzictwa archeologicznego Polski powinny być nie tylko jednostkowe, ale systemowe.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ODKML3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w świetle nowych odkryć archeologicznych	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ODKML3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę o powiązaniach nauk o sztuce z innymi naukami humanistycznymi oraz społecznymi: historią, kulturoznawstwem, filozofią, psychologią, ekonomią, socjologią, etnologią, antropologią, teologią	Ma zaawansowaną wiedzę o powiązaniach nauk o sztuce z archeologią i ma świadomość pozytywnych efektów badań interdyscyplinarnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ODKML3_U06] Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla nauk o sztuce i nauk pokrewnych w pracy nad wybranymi tematami oraz epokami	Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla archeologii	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ODKML3_W01] Ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk, zna w stopniu zaawansowanym ich terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną	Ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk, zna w stopniu zaawansowanym jej terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	Czym jest archeologia? Między humanistyką a naukami przyrodniczymi. Podstawowe pojęcia archeologii i nauki pomocnicze archeologii. Narracje w archeologii (ewolucjonizm klasyczny, archeologia historyczno-kulturowa, dyfuzjonizm i migracjonizm, funkcjonalizm, archeologia procesualna, strukturalizm, archeologia kognitywna, archeologia postprocesualna). Granice i przyszłość archeologii. Źródła archeologiczne i procesy źródotwórcze. Wykopaliska archeologiczne, jako sposób poznawania przeszłości. Datowanie w archeologii. Analizowanie przeszłości. Klasyfikacje w archeologii. Społeczny kontekst archeologii: do kogo należy przeszłość? Archeologia tożsamości. Ochrona dziedzictwa archeologicznego. Etyka w archeologii.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Najogólniejsze wiadomości z zakresu historii i geografii; umiejętność samodzielnej lektury.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	kolokwium pisemne	51.0%	80.0%
	obecność	75.0%	20.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Renfrew, C., Bahn, P., 2002. <i>Archeologia. Teorie, metody, praktyka</i>. Prószyński i s-ka. Ławecka D., 2003, <i>Wstęp do archeologii</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN Ashmore, W., R.J. Sharer, R.J., 2008. <i>Odkrywanie przeszłości. Wprowadzenie do archeologii</i>. Kraków: Avalon.	
	Uzupełniająca lista lektur	Johnson, M., 2013. <i>Teoria archeologii. Wprowadzenie</i>. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Fagan B., 2021, <i>Krótką historia archeologii</i>, Wydawnictwo RM Kobyliński Z., 2009, <i>Własność dziedzictwa kulturowego</i>, Warszawa: Instytut Archeologii i Etnologii PAN	
	Adresy eZasobów		

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Podstawowe pojęcia archeologii i nauki pomocnicze archeologii. Narracje w archeologii (ewolucjonizm klasyczny, archeologia historyczno-kulturowa, dyfuzjonizm i migracjonizm, funkcjonalizm, archeologia procesualna, strukturalizm, archeologia kognitywna, archeologia postprocesualna). Granice i przyszłość archeologii. Źródła archeologiczne i procesy źródłotwórcze. Wykopaliska archeologiczne, jako sposób poznawania przeszłości.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.